

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 9C/425/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115226341
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Sikorjak
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2016:8115226341.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov samosudcom JUDr. Rastislavom Sikorjakom v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598, so sídlom Bratislava, Pribinova 25, zast. Fridrich Paľko, s.r.o., IČO: 36 864 421, Bratislava, Grösslingova 4 proti žalovanému: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, v konaní o náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy takto

rozhodol:

I. Žalobu zamieťa.

II. Žalobca nemá právo na náhradu trov konania a žalovanému náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Návrhom podaným na súde dňa 27.09.2012 si navrhovateľ uplatnil voči odporcovi právo na zaplatenie sumy 1114,80,-Eur titulom majetkovej škody a sumy 222,96,-Eur titulom nemajetkovej ujmy (značka navrhovateľa 2268 - Istina RS).

Uviedol, že v pozícii oprávneného navrhol vykonanie exekúcie pred zvoleným súdnym exekútorom pre svoju pohľadávku, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o úvere č. 8311240 s dlžníkom Š. N., pričom po prijatí návrhu na vykonanie exekúcie súdny exekútor prideliť registráciou exekučnej veci sp. zn. EX 2775/2009.

Súdny exekútor predložil návrh navrhovateľa na vykonanie exekúcie spolu s exekučným titulom OS Humenné a požiadal ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučný súd napriek tomu, že ním prejednávaná vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu, rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie po uplynutí zákonom stanovenej doby. Navrhovateľ pri tom vyvinul enormné úsilie, aby docielil vecný posun v exekučnom konaní. Navrhovateľ si z dôvodu nesprávneho úradného postupu tunajšieho súdu uplatňuje teda nárok na zaplatenie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ktorá mu vznikla tým, že tunajší súd nerozhodol o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej lehote. Ďalej uviedol, že písomnou žiadosťou ešte pred podaním tohto návrhu na začatie konania odporcu požiadal o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, odporca však na ňu do podania žaloby nereagoval.

Odporca v písomnom vyjadrení k návrhu považoval návrh za nedôvodný z dôvodu nepreukázania splnenia základných zákonných podmienok, ktoré sú potrebné pre priznanie náhrady škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. Poukázal na nedostatky podaného návrhu, ktoré spôsobujú zmätočnosť podania, keď navrhovateľ uviedol časť dôkazov, avšak v skutočnosti preniesol celú dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že by navrhovateľ mal znášať dôkazné bremeno. Pokiaľ ide o uvádzané prietahy v konaní, navrhovateľ neuviedol kroky, ktoré podnikol na odstránenie neželaného stavu. Potom

ako navrhovateľ podal odporcovi žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody bol vyzvaný na doplnenie týchto žiadostí. Navrhovateľ odporcovi neposkytol žiadnu súčinnosť na predbežné prerokovanie podaných žiadostí, preto považoval odporca nárok za predbežne neprerokovaný. Zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zo strany exekučného súdu nemožno považovať za nesprávny úradný postup. Postup zahrňujúci právne posúdenie vecí, záver o tom, že je oprávnený preskúmať exekučný titul, zistenie skutkového stavu, výber, aplikácia a interpretácia zvolených právnych noriem na skutkový stav, ktorý nájde svoj bezprostredný výraz vo vydanom rozhodnutí nemôže byť nesprávnym úradným postupom. Nemôže ísť ani o zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. V tomto prípade, by bolo nevyhnutné, aby nezákonnosť rozhodnutia bola konštatovaná príslušným orgánom. V danom prípade však táto podmienka splnená nie je. Vnútroštátny súd má povinnosť ex offo preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, nekalú povahu rozhodcovskej doložky rozhodcovského súdu vydaného bez účasti spotrebiteľa, preskúmať či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Ďalej, čo sa týka splnenia podmienok pre vznik nároku na náhradu škody v zmysle vyššie uvedeného zákona, je potrebné vychádzať zo znenia Exekučného poriadku, v zmysle ktorého pre posudzovanie exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku, neplatí stanovená 15 dňová lehota na udelenie poverenia, prípadne na zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia. Taktiež odporca poukázal na nedostatok právomoci všeobecného súdu preskúmať efektívnosť a rýchlosť súdneho konania iného súdu, v tomto prípade exekučného súdu v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. K vyčíslenej škode a k nemajetkovej ujme zo strany navrhovateľa vyjadril odporca názor, že uplatnená suma titulom náhrady škody je len hypotetickou sumou nezodpovedajúcou kritériám vzniku nároku na náhradu škody, pričom zjavne nejde o skutočnú škodu a nemajetková ujma je vyčíslená na základe nesprávnej právnej úvahy. Záverom odporca poukázal na aspekt dobrých mravov, pričom tento aspekt hovorí v neprospech navrhovateľa vzhľadom na charakter nárokov a na charakter jeho obchodnej činnosti.

Súd vo veci rozhodol na pojednávaní konanom v neprítomnosti účastníkov a ich zástupcov (Navrhovateľ žiadal odročiť pojednávanie z dôvodu, že súd na predvolaní neuviedol jeho internú značku a preto sa na pojednávanie pripraviť nemohol. K tomu súd uvádza, že jeho povinnosťou nie je na predvolaní uvádzať internú značku navrhovateľa a aj v prípadoch, ak tak súd urobil, navrhovateľ sa pojednávania nezúčastnil. Žiadosť o odročenie pojednávania je aj v tejto veci iba jednou z mnohých procesných obštrukcií navrhovateľa, preto súd žiadosti o odročenie pojednávania nevyhovel). a z listín tvoriacich súdny spis s prihliadnutím na tvrdenia účastníkov konania zistil nasledujúce:

Z exekučného spisu Okresného súdu Humenné sp. zn. 6Er/329/2009 súd zistil, že dňa 09.05.2009 sa začalo pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým exekučné konanie na návrh oprávneného - navrhovateľa proti povinnému: Š. N. pre vymoženie sumy 503,90,- Eur s prísl.

Dňa 26.05.2009 bola OS Humenné doručená žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie sp. zn. EX 2775/09. Okresný súd Humenné dňa 29.07.2011 rozhodol tak, že žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Toto rozhodnutie sa stalo právoplatným dňa 19.11.2011.

Podľa § 3 ods. 1 písm. d/ zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a/ citovaného zákona vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní.

Podľa § 9 ods. 1 a 2 citovaného zákona štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 16 ods. 1 citovaného zákona ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1 a 2 citovaného zákona uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostiučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

V prejednávanej veci si navrhovateľ uplatňuje náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy v peniazoch z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý nerozhodol o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej lehote.

V prvom rade súd konštatuje, že návrh bol dostatočne špecifikovaný v zmysle § 42 ods. 3 a § 79 O.s.p. ako aj Exekučného poriadku. Súd mal k dispozícii ako dôkaz exekučný spis. Navrhovateľ sa svojou žiadosťou adresovanou odporcovi ešte pred podaním tohto návrhu domáhal uspokojenia nároku na náhradu škody. Už uplynula aj 6 mesačná lehota od prijatia žiadosti a navrhovateľ sa teda domáha nároku na náhradu škody na súde. Súd má za to, že navrhovateľ si splnil svoju povinnosť a podal odporcovi pred podaním tohto návrhu žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody.

Aj v prípade, ak by k predbežnému prejednaniu nároku na náhradu škody nedošlo, bol by súd oprávnený konať poukazujúc na rozhodnutie NS ČR sp. zn. 30 Cdo/2742/2009, podľa ktorého: „Predbežné projednaní nároku na náhradu škody pred orgánom uvedeným v § 6 OdpŠk je po novele provedené zákonom č. 160/2006 Sb. podmínkou pro uplatnění všech nároků na náhradu škody vůči státu podle tohoto zákona, tedy i nároků na přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu způsobenou nesprávným úředním postupem. Nebyl-li nárok na náhradu nemajetkové újmy takto způsobené předběžně projednán u příslušného úřadu, je třeba tento nedostatek podmínky řízení řešit postupem podle § 104 odst. 2 o. s. ř. Nicméně za situace, kdy takto soud prvního stupně nepostupoval a zároveň žaloba obsahující požadavek zadostiučinění byla doručena orgánu uvedenému v § 6 OdpŠk, u něž měl být nárok předběžně projednán, uplynula lhůta šesti měsíců podle § 15 OdpŠk, v níž uplatněný nárok nebyl uspokojen, a tento orgán dal najevo, že jej uspokojit nehodlá, by postup podle § 104 odst. 1 o. s. ř. postrádal rozumný smysl, nemohl by naplnit účel sledovaný § 14 OdpŠk, byl by zcela formální a odporoval by zásadám rychlosti a hospodárnosti soudního řízení. Z toho je možné dovodit, že i bez toho, aby přiměřené zadostiučinění poskytl orgán uvedený v § 6 OdpŠk v rámci předběžného projednání nároku, může jej poskytnout soud svým rozhodnutím (za okolností vyjádřených výše dokonce i tehdy, jestliže předběžné projednaní nároku u příslušného orgánu vůbec neproběhlo).

Nesprávnym úradným postupom je porušovanie povinnosti pri uskutočňovaní úkonov v konaní, najmä jeho nesprávne vykonanie alebo vykonanie bez splnenia zákonných podmienok. Nesprávnym úradným postupom je aj opomenutie urobiť úkon alebo vydať rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote. Aj nevydanie rozhodnutia je nesprávnym úradným postupom. Podľa vyššie citovaných zákonných ustanovení štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci iba pri splnení troch podmienok, ktoré musia byť splnené súčasne: 1/ nesprávny úradný postup, 2/ vznik škody, 3/ príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

Z exekučného spisu vyplynulo, že dňa 09.05.2009 sa začalo exekučné konanie na základe návrhu oprávneného - navrhovateľa proti povinnému: Š. N. pre vymoženie sumy 503,90,-Eur priznanej rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu č.k. SR 12922/08. Dňa 26.05.2009 bola OS Humenné doručená žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého o udelenie poverenia na vykonanie predmetnej exekúcie. Oprávnený navrhol vykonanie predmetnej exekúcie na základe exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok. Za účelom preskúmania zákonnosti postupu rozhodcovského súdu bol vyžiadaný príslušný spisový materiál rozhodcovského súdu.

Súd po preskúmaní návrhu na vykonanie exekúcie, žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a exekučného titulu dospel k záveru, že dojednanie rozhodcovskej doložky tak, ako je tomu v predmetnej zmluve o úvere, ktorú súd posúdil ako spotrebiteľskú zmluvu, je v rozpore s vnútroštátnymi právnymi normami upravujúcimi režim spotrebiteľských zmlúv aj s ustanoveniami smernice Rady č. 93/13/EHS z 05. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ktorá bola prebratá do nášho právneho poriadku zákonom č. 150/2004, ktorým bol novelizovaný Občiansky zákonník; na základe zásady nepriameho účinku je táto smernica záväzná aj pre Slovenskú republiku a treba ju používať ako interpretačné pravidlo k ustanoveniam vnútroštátneho právneho poriadku, ktoré upravujú spotrebiteľské právne vzťahy), teda že je v zmysle § 53 ods. 5 OZ neplatné. Teda v danom prípade ide o zmluvu, ktorou sa v žiadnom prípade nezakladá právomoc rozhodcovského súdu na prejednanie sporu zo spotrebiteľskej zmluvy, čo zároveň znamená, že neexistuje vykonateľné rozhodnutie, na základe ktorého by sa mohla

viest' exekúcia. Preto súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietol v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku (v znení účinnom do 31.05.2010) - Súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Rekapitulácia postupu exekučného súdu, sp. zn. 6Er/329/2009:

- č.l. 1 - žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zo dňa 26.05.2009,
- č.l. 10 - výzva súdu zo dňa 02.06.2009 adresovaná súdnemu exekútorovi,
- č.l. 11 - výzva súdu zo dňa 02.06.2009 zaslanú právnemu zástupcovi oprávneného,
- č.l. 13 - odpoveď súdneho exekútora zo dňa 15.06.2009,
- č.l. 14 - výzva zo dňa 29.06.2009 adresovaná právnemu zástupcovi oprávnenému ako aj súdnemu exekútorovi,
- č.l. 16 - odpoveď súdneho exekútora zo dňa 15.07.2009,
- č.l. 18 - odpoveď oprávneného zo dňa 22.09.2009,
- č.l. 22 - výzva súdu zo dňa 05.11.2009 adresovaná právnemu zástupcovi oprávneného,
- č.l. 23 - odpoveď oprávneného zo dňa 25.11.2009,
- č.l. 25 - výzva súdu zo dňa 04.01.2010 adresovaná právnemu zástupcovi oprávneného,
- č.l. 26 - odpoveď oprávneného zo dňa 01.02.2010,
- č.l. 28-29 - výzva súdu zo dňa 19.02.2010 adresovaná právnemu zástupcovi oprávneného,
- čl. 30 - odpoveď oprávneného zo dňa 09.04.2010,
- čl. 31-33 - uznesenie Okresného súdu Humenné zo dňa 11.06.2010 o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia nad sumu 331,94 €,
- čl. 34-36 - odvolanie oprávneného zo dňa 05.08.2010,
- čl. 44-46 - potvrdzujúce uznesenie KS v Prešove zo dňa 20.12.2010, pričom toto bolo spolu so spisom doručené Okresnému súdu Humenné dňa 25.01.2011,
- čl. 51-58 - uznesenie Okresného súdu Humenné zo dňa 29.07.2011 o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia, uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 19.11.2011,
- čl. 59-60 - uznesenie Okresného súdu Humenné o zastavení exekučného konania zo dňa 02.12.2011.

Súd pripomína, že v súvislosti so vstupom do Európskej únie, Slovenská republika svoj záväzok voči Európskej únii poskytnúť spotrebiteľovi zvýšenú ochranu vzhľadom na jeho postavenie v spotrebiteľských vzťahoch si plní prostredníctvom viacerých zákonov, medzi inými Občianskym zákonníkom, kde v §-e 53 ods. 5 zakotvuje, že neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné, ale aj Zákonom o rozhodcovskom konaní, v ktorom ukladá exekučnému súdu aj v každom štádiu exekučného konania skúmať, či rozhodcovský rozsudok nezaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporujúce dobrým mravom a po zistení, že rozhodcovský rozsudok takéto nedostatky má, exekúciu zastaví.

Exekučný súd bol povinný dôsledne skúmať či sú splnené formálne i materiálne predpoklady pre vedenie exekúcie a to v každom štádiu vedenia exekúcie (na návrh účastníka konania alebo; aj bez návrhu) a v prípade zistenia, že nie sú splnené podmienky materiálnej alebo formálnej vykonateľnosti exekučného titulu, musí na zistenie nezákonnosti vedenia exekúcie aj adekvátne procesne zareagovať. Okrem iného je povinný skúmať, či podklad na základe ktorého súdny exekútor žiada o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, je spôsobilým exekučným titulom v zmysle ustanoveniu § 41 Exekučného poriadku. Keďže exekučným titulom v danej veci je rozhodcovské rozhodnutie, je nevyhnutné okrem ustanovení Exekučného poriadku vychádzať aj z ustanovení zákona č. 244/2002 z. Z. o rozhodcovskom konaní.

Súd má povinnosť predovšetkým pred udelením poverenia súdnemu exekútorovi skúmať, či sú naplnené formálne a materiálne predpoklady pre vedenie exekúcie. Musí byť zrejmé, že nárok, ktorého

vymoženia sa oprávnený domáha, nie je objektívne nemožný, neodporuje zákonu, neobchádza ho, ani nie je v rozpore s dobrými mravmi. Preto súd nemôže vychádzať len z obsahu predloženého rozhodcovského rozsudku. Súd je oprávnený vyžiadať si od účastníkov konania alebo od tretích osôb predloženie listín, príp. aj celého spisového materiálu konania, ktoré sú podľa posúdenia súdu relevantné a nevyhnutné z hľadiska jeho rozhodovania. Exekučný súd v danej veci dospel k záveru, že pre posúdenie exekučného titulu je potrebné predložiť aj iné materiály, ktoré obsahuje spis o konaní v rámci ktorého bol exekučný titul vydaný.

Podľa § 3 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len ZoRK), rozhodcovská zmluva je dohoda medzi zmluvnými stranami o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo v inom právnom vzťahu, sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská zmluva zaväzuje aj právnych nástupcov strán, ak to zmluvné strany v rozhodcovskej zmluve nevylúčia.

Podľa § 4 ods. 1 až 3 ZoRK, rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve. Rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami alebo vo vzájomne vymenených listoch, ak je dohodnutá telefaxom alebo pomocou iných telekomunikačných zariadení, ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy a označenie osôb, ktoré ju dohodli. Nedodržanie písomnej formy rozhodcovskej zmluvy možno nahradiť vyhlásením zmluvných strán do zápisnice pred rozhodcom najneskôr do začatia konania o veci samej v rozhodcovskom konaní o podrobení sa právomoci rozhodcovského súdu. Obsahom zápisnice je rozhodcovská zmluva podľa § 3.

Podľa prílohy bodu 1. písm. q) smernice 93/13/ES patria medzi nekalé podmienky (v zmysle čl. 3 bodu 1. a 2. smernice) aj podmienky, ktorých zmyslom alebo účinkom je neposkytnúť spotrebiteľovi právo alebo mu brániť v uplatňovaní práva podať žalobu alebo podať akýkoľvek iný opravný prostriedok, najmä vyžadovať od spotrebiteľa, aby riešil spory neupravené právnymi ustanoveniami výhradne arbitrážou, nevhodne obmedzovať prístup k dôkazom alebo ukladať mu povinnosť dôkazného bremena, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, malo spočívať na inej zmluvnej strane. Uvedená smernica bola prebratá do nášho právneho poriadku zákonom č. 150/2004, ktorým bol novelizovaný Občiansky zákonník. Na základe zásady nepriameho účinku je táto smernica záväzná aj pre Slovenskú republiku a treba ju používať ako interpretačné pravidlo k ustanoveniam vnútroštátneho právneho poriadku, ktoré upravujú spotrebiteľské právne vzťahy.

Podľa názoru Ústavného súdu SR vyslovenom v uznesení zo dňa 3. marca 2011, č. k. IV. ÚS 60/2011-13, vnútroštátny súd môže ex offo preskúmať nekalú povahu rozhodcovskej doložky v prípade právoplatného rozhodcovského rozsudku vydaného bez účasti spotrebiteľa v takom rozsahu, v akom mu to umožňujú vnútroštátne procesné pravidlá v rámci obdobných opravných prostriedkov vnútroštátnej povahy. V takomto prípade prináleží vnútroštátnemu súdu vyvodiť všetky dôsledky, ktoré z toho podľa daného vnútroštátneho práva vyplývajú, s cieľom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol uvedenou doložkou viazaný.

Najvyšší súd SR v uznesení zo dňa 18. januára 2012, sp. zn. 6 Cdo 143/2011 konštatoval, že pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Ak nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. Pri riešení otázky, či rozhodcovský rozsudok vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor, nie je exekučný súd viazaný tým, ako túto otázku vyriešil rozhodcovský súd. Exekučný súd je povinný zamietnuť žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, ak už pri postupe podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyjde najavo existencia relevantnej okolnosti, so zreteľom na ktorú je nútený výkon rozhodnutia neprípustný.

Aj keď účastník rozhodcovského konania, ktorým je spotrebiteľ, nevyužije možnosť spochybniť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy a v prípade zisteného nedostatku v tomto smere konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku zo zákonom znamenajúci materiálnu nevykonateľnosť tohto exekučného titulu. Takýmto postupom exekučný súd

napĺňa príkaz vyplývajúci z princípu ochrany práv spotrebiteľa. K uvedeným záverom dospel Najvyšší súd SR v uznesení z 21. marca 2012, sp. zn. 6 Cdo 1/2012.

Exekučný súd v zmysle vyššie uvedených kritérií, uvedomujúc si, že výkon rozhodnutia je integrálnou súčasťou práva na súdnu ochranu, vzhľadom na zložitosť vecí, význam konania pre oprávneného a povinného, časovú náročnosť posúdenia exekučného titulu a jeho súladu s vnútroštátnym právnym poriadkom a predpismi EÚ, preskúmal predložený rozhodcovský rozsudok a žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietol v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, nakoľko dospel k záveru, že zmluva, na podklade ktorej bol rozhodcovský rozsudok vydaný, nezakladá právomoc rozhodcovského súdu na prejedanie sporu zo spotrebiteľskej zmluvy, čo zároveň znamená, že neexistuje vykonateľné rozhodnutie, na základe ktorého by sa mohla viesť exekúcia. V uvedenej veci bol preto plne opodstatnený a zákonom podložený postup exekučného súdu, ktorý po podaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie skúmal, či bola platne uzavretá rozhodcovská zmluva. Uvedený postup exekučného súdu nebol posudzovaním vecnej správnosti rozsudku rozhodcovského súdu a nesmeroval k zrušeniu tohto rozhodnutia. Skúmanie vykonateľnosti rozhodcovského súdu si vyžaduje osobitnú právnu úvahu najmä s ohľadom na to, že sa týka právnych vzťahov podliehajúcich režimu spotrebiteľských zmlúv. Dĺžka exekučného konania od doručenia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia do vydania rozhodnutia, ktorým sa žiadosť o udelenie poverenia zamietla, vzhľadom na tú skutočnosť, že bolo potrebné posúdiť zákonnosť vedenej exekúcie (vyžadujúca osobitnú právnu úvahu), nie je takej povahy, aby bolo možné v danej veci vysloviť porušenie práva navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Vzhľadom k tomu, že teda súd nemal za preukázaný nesprávny úradný postup (existenciu prietahov v konaní) ako jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, súd návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol.

Ďalej je nutné zdôrazniť, že vo vyššie uvedenej exekučnej veci exekučný súd nebol viazaný zákonnou pätnásťdňovou lehotou na rozhodnutie o podanej žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a súčasne obdobie do rozhodnutia exekučného súdu bolo potrebné na preskúmanie formálnej a materiálnej vykonateľnosti navrhovateľom predloženého exekučného titulu; súd podotýka, že vzhľadom na množstvo exekučných konaní, ktoré navrhovateľ iniciuje pred okresným súdom, je ústavne akceptovateľná aj relatívne dlhšia lehota nevyhnutne potrebná na vykonanie tejto činnosti (pozri napríklad uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV.ÚS/606/2012 zo dňa 14.12.2012 alebo sp. zn. II.ÚS/245/2013 zo dňa 25.04.2013).

Súdna prax sa ustálila na závere, že lehota pätnásť dní od doručenia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie neplatí, ak exekučný súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom a musí rozhodnúť o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (pozri napríklad uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV.ÚS/605/2012 zo dňa 14.12.2012 - Nemožno spochybníť, že okresný súd v danej veci nerozhodol v lehote ustanovenej Exekučným poriadkom, tak ako na to poukazuje sťažovateľka. Okresný súd však nebol touto lehotou viazaný. V zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku lehota 15 dní od doručenia žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie neplatí, ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom a musí rozhodnúť o zamietnutí žiadosti o vykonanie exekúcie.).

Exekučný poriadok rozhodcovský rozsudok za exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. d/ označuje iba od 01. 06. 2011, napriek tomu treba rozhodcovský rozsudok za exekučný titul považovať podľa § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku aj pred účinnosťou novely Exekučného poriadku uskutočnenej zákonom č. 102/2011 Z. z. z dôvodu, že vloženie slov „rozhodcovských súdov a“ do § 41 ods. 2 písm. d/ sa podľa dôvodovej správy k tejto novele odstraňuje len rozporný výklad § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku, či pod vykonateľnými rozhodnutiami rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených sa rozumejú aj rozhodcovské rozsudky. Exekučný poriadok ustanovuje v § 44 ods. 2 procesnú lehotu 15 dní na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie v prípade, že exekučný súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom. Ústavný súd vo viacerých rozhodnutiach vyslovil názor, že táto lehota neplatí v prípade negatívneho rozhodnutia exekučného súdu o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a že uvedené platilo aj pred 01. 06. 2010 [(do účinnosti zákona č. 144/2010 Z. z., ktorým sa menil Exekučný poriadok) napr. II. ÚS 245/2013-17, II. ÚS 112/2013-17].

Na základe vyššie uvedeného má súd za to, že exekučný súd pri rozhodovaní o žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na vymoženie pohľadávky oprávneného (žalobcu) konal v posudzovanej veci priebežne bez zbytočných prietahov a k nesprávnemu úradnému postupu vo forme zbytočných prietahov nedošlo, čím nie je splnený základný predpoklad pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom.

Keďže súd nemal za preukázaný základ nároku, nebolo potrebné sa zvlášť zaoberať žalobcom predloženým znaleckým posudkom, ktorý mal preukazovať výšku škody a ktorého vecná stránka bola podrobená oprávnenej kritike Krajského súdu v Prešove (napr. 21 Co/258/2014), s ktorou sa procesný súd stotožňuje a na ňu v podrobnostiach odkazuje.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že v konaní neúspešný žalobca nárok na náhradu trov konania nemá a úspešnému odporcovi žiadne trovy konania zo spisu nevyplývajú, preto mu ich náhradu súd nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p. - musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované, je potrebné ho predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát, súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.